

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. K.,** zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti nezákonnému zásahu žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2017, č. j. 9 A 202/2016 – 63,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, ze dne 18. 9. 2016, č. j. KRPE-79284-25/ČJ-2016-170022-SV (dále jen „první rozhodnutí o zajištění"), byl žalobce pod jinou identitou (dále jen „stěžovatel") podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), zajištěn za účelem správního vyhoštění, se stanovením doby zajištění na 60 dnů od okamžiku omezení osobní svobody stěžovatele, tj. do 16. 11. 2016. Dne 19. 9. 2016 stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany dle § 3a odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu"). Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 9. 2016, č. j. OAM-132/LE-LE05-LE05-PS-2016 (dále jen „druhé rozhodnutí o

zajištění“), byl stěžovatel dle § 46a odst. 1 písm. b) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, přičemž doba trvání zajištění dle § 46a odst. 5 téhož zákona byla stanovena do 17. 1. 2017.

[2] Dne 23. 9. 2016 učinil stěžovatel čestné prohlášení o totožnosti ve smyslu § 10 odst. 3 zákona o azylu, v němž uvedl jméno, příjmení, datum narození a státní příslušnost tak, jak je označeno shora. Ze správního spisu vyplývá, že do té doby stěžovatel dokládal svou totožnost padělaným identifikačním průkazem a odmítal sdělit správním orgánům svou pravou identitu. Identifikační údaje stěžovatele dle podaného čestného prohlášení byly následně úspěšně ověřeny porovnáním s fotokopií cestovního dokladu č. AK808493, platného do 27. 9. 2015.

[3] Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 10. 2016, č. j. OAM-132/LE-LE05-LE05-PS2-2016 (dále jen „třetí rozhodnutí o zajištění“), byl stěžovatel dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, přičemž doba trvání zajištění byla stanovena dle § 46a odst. 5 téhož zákona do 17. 1. 2017. Žalovaný v odůvodnění zejména uvedl, že v případě stěžovatele se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, rovněž i proto, že stěžovatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve.

[4] Druhé rozhodnutí o zajištění bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 11. 2016, č. j. 41 Az 21/2016 – 29, jenž nabyl právní moci téhož dne. Stěžovatel byl ze zařízení pro zajištění cizinců propuštěn dne 22. 11. 2016.

[5] Žalobou dle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v rozhodném znění (dále jen „s. ř. s.“), se stěžovatel u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal určení nezákonnosti zásahu žalovaného spočívajícího v pokračování zajištění od 15. 11. 2016 až do 22. 11. 2016 i přesto, že rozhodnutí o druhém zajištění bylo s právní mocí ke dni 15. 11. 2016 zrušeno výše odkázaným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem.

[6] Městský soud rozsudkem ze dne 10. 5. 2017, č. j. 9 A 202/2016 – 63 (dále jen „napadený rozsudek“), stěžovatelovu žalobu zamítl a rozhodl o nákladech řízení. V odůvodnění napadeného rozsudku městský soud uvedl, že skutkový stav (jak popsán shora) není mezi účastníky sporný. Podle městského soudu je nepochybné, že v uvedené době, kdy bylo pravomocně rozhodnuto o zrušení rozhodnutí o druhém zajištění stěžovatele, existovalo oprávnění žalovaného k zajištění stěžovatele na základě třetího rozhodnutí o zajištění. Ve stěžovatelem vymezené době tak existoval další právní důvod k zajištění, kterým bylo nové rozhodnutí ve smyslu § 46a odst. 10 zákona o azylu. Platnost rozhodnutí o druhém zajištění zanikla vydáním třetího rozhodnutí o zajištění, tj. dne 31. 10. 2016. Proti rozhodnutí o třetím zajištění měl stěžovatel ostatně možnost se bránit správní žalobou, obdobně jak to učinil v případě druhého rozhodnutí o zajištění. Městský soud dále shledal, že v předmětném období byl stěžovatel zajištěn na základě pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o třetím zajištění, a pokud tedy nadále setrvával v zajišťovacím zařízení, bylo tomu tak v souladu s rozhodnutím vydaným v rámci oprávnění žalovaného dle § 46a odst. 9 a 10 zákona o azylu. Námitku zneužití plurality důvodů zajištění dle § 46a odst. 1 zákona o azylu žalovaným k vydávání nových

rozhodnutí o zajištění shledal městský soud nepodloženou. To, že žalovaný stěžovatele zajišťoval z různých důvodů, není známkou zneužití práva, ale jde o důvody, které zákon předjímá a které stěžovatel svým jednáním postupně naplňoval. Skutečnost, že žalovaný stěžovatele ze zajištění propustil dříve než 17. 1. 2017, není důkazem o tom, že by žalovaný jakkoli uznával nezákonnost svého jednání, nýbrž spíše svědčí o jeho benevolenci v důsledku zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Ani v případě, kdy by žalovaný stěžovatele propustil až 17. 1. 2017, by bez dalšího nedošlo k nezákonnému zásahu z jeho strany.

[7] Proti napadenému rozsudku brojí stěžovatel včasně podanou kasační stížností. Jako důvod kasační stížnosti v širším smyslu označuje důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[8] Stěžovatel odkazuje na ustanovení § 46a odst. 12 písm. c) zákona o azylu, podle něhož „[z]*ajištění podle tohoto zákona musí být bez zbytečného odkladu bez rozhodnutí ukončeno, rozhodne-li soud o zrušení rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění; povinnost propustit žadatele o udělení mezinárodní ochrany vzniká vyhlášením zrušujícího rozsudku*“. Jelikož soud přezkoumává zákonnost zajištění standardním způsobem běžným ve správním soudnictví, tedy přezkoumá zákonnost konkrétního správního rozhodnutí ke dni vydání rozhodnutí, bylo by dle stěžovatele zcela nesmyslné omezovat povinnost žalovaného propustit cizince ze zajištění pouze na existenci takového rozsudku, který přezkoumával rozhodnutí, na jehož základě byl cizinec zajištěn ke dni vydání takového rozsudku. Řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění trvá obvykle dva až čtyři týdny a právní názor soudu by tedy žalovanému dával možnost zcela, a to bez ohledu na rozhodnutí soudu, zamezit propuštění cizince ze zajištění. V takovém případě by totiž postačovalo, aby žalovaný cizince vždy před vydáním rozsudku v řízení o žalobě u příslušného správního soudu zajistil z nového důvodu, nebo dokonce to, aby cizince zajišťoval na velmi krátké časové úseky, které by vždy prodlužoval, a žalovaný by se nemusel obávat toho, že po prohraném sporu u správního soudu bude muset cizince propustit. Citované ustanovení § 46a odst. 12 písm. c) zákona o azylu je proto třeba vykládat tak, že žalovaný je povinen cizince propustit vždy po vyhlášení rozsudku, kterým bylo zrušeno alespoň jedno z rozhodnutí, na jejichž základě je cizinec žalovaným kontinuálně omezován na osobní svobodě. Závěrem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud po předložení věci rozšířenému senátu napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil nesouhlas s uplatněnou kasační argumentací. S ohledem na podobnost argumentace stížní a žalobní odkázal na své vyjádření k žalobě. Ve shodě s městským soudem pak žalovaný zopakoval, že ve stěžovatelem naříkané době existoval právní důvod jeho zajištění, představovaný třetím rozhodnutím o zajištění, na které neměl zrušující rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem vliv. Pro úplnost žalovaný dodal, že tentýž soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti třetímu rozhodnutí o zajištění, následnou kasační stížnost zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 10. 5. 2017, č. j. 2 Azs 37/2017 - 31, a konečně i ústavní stížnost proti oběma soudním rozhodnutím odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 10. 7. 2017, č. j. I. ÚS 2161/17. Pokud jde o stav řízení o stěžovatelově žádosti o mezinárodní ochranu, toto bylo pravomocně skončeno dne 21. 11. 2016, přičemž stěžovateli nebyla udělena

mezinárodní ochrana kterékoli formy. O žalobě proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany je vedeno řízení u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 29 Az 54/2016, které dosud nebylo skončeno. Žalovaný má kasační stížnost za nedůvodnou. Stejně tak se neztotožňuje s blíže neodůvodněným návrhem stěžovatele na předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

[10] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné úvodem konstatovat, že napadený rozsudek, ani jemu předcházející řízení, netrpí vadami popsanými v ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž Nejvyšší správní soud obecně přihlíží i nad rámec uplatněných kasačních důvodů. Dále je proto namístě posoudit důvodnost stěžovatelovy námitky nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[13] Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 Afs 1/2009 – 48, konstatoval, že „[*r*]*ozhodnutí krajského soudu spočívá na nesprávném posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] tehdy, pokud krajský soud na zjištěný skutkový stav použije (aplikuje) jiný právní předpis, než který měl správně použít, resp. jej neaplikuje, ačkoliv tak měl správně učinit.*“ Krom toho může dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu spočívat nesprávné posouzení právní otázky též v nesprávném výkladu konkrétního ustanovení právního předpisu, které na posuzovanou věc dopadá (např. rozsudek ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 As 69/2012 – 20).

[14] Nejvyšší správní soud stěžovatelovu názoru nepřisvědčuje a plně se ztotožňuje s právním náhledem podaným v odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu. Ustanovení § 46a odst. 12 písm. c) zákona o azylu je třeba vyložit tak, že povinnost žalovaného propustit zajištěného žadatele o mezinárodní ochranu je dána tehdy, zruší-li soud právě takové rozhodnutí o zajištění, na základě kterého je žadatel v okamžiku vydání zrušujícího rozsudku zajištěn. Došlo-li tedy ke zrušení rozhodnutí o zajištění opírajícího se o důvod zajištění dle § 46a odst. 1 písm. b), aniž by v okamžiku vyhlášení zrušujícího rozsudku byl žadatel o mezinárodní ochranu podle tohoto ustanovení zajištěn, došlo toliko ke zrušení již neplatného (srov. ustanovení § 46a odst. 10 zákona o azylu) rozhodnutí o zajištění, které v předmětné době nemělo žádné právní účinky. I v případě, kdy by v rámci jednoho konkrétního rozhodnutí o zajištění bylo žalovaným uplatněno více důvodů zajištění dle § 46a odst. 1 zákona o azylu zároveň, přičemž by v rámci následně iniciovaného soudního přezkumu takového rozhodnutí byl pouze jeden z těchto důvodů shledán neopodstatněným, rozhodnutí o zajištění jako celek by obstálo, neboť by byl naplněn alespoň jeden z důvodů zajištění a zajištění by tak nebylo lze označit za nezákonné. Stěžovatel byl zajištěn na základě třetího rozhodnutí o zajištění, které v té době bylo účinné.

[15] Jako příměru lze použít právních závěrů rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2015, č. j. 44 A 41/2015 – 16, dle nichž „[*v*] *případě úspěšného zpochybnění pouze jednoho z více současně aplikovaných důvodů uložené povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců [§ 46a odst. 1 písm. a), b) nebo c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] je třeba zrušit pouze*

odpovídající část výroku napadeného rozhodnutí.“ Dále zde Krajský soud v Praze shledal, že „[z]*rušení pouze dílčí části výroku rozhodnutí odpovídající jednomu z více současně aplikovaných důvodů uložené povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neaktivuje povinnost Ministerstva vnitra ČR podle § 46a odst. 6 věty poslední zákona o azylu umožnit žadateli bez zbytečného odkladu opustit přijímací středisko.*“ Nejvyšší správní soud se s uvedeným zcela ztotožňuje. Logickým argumentem „*a maiori ad minus*“ (od většího k menšímu) lze bezpečně dospět k závěru, že musí-li být k ukončení zajištění zrušeno rozhodnutí v celém rozsahu, tedy ohledně všech uplatněných důvodů zajištění, musí tomu tak být i v případě, kdy by tyto důvody byly uplatněny v několika různých rozhodnutích o zajištění. Důvod zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, uplatněný v třetím rozhodnutí o zajištění, však výše odkazovaným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem nikterak dotčen nebyl a ani nemohl být, neboť rozhodnutí o třetím zajištění nebylo v daném řízení předmětem soudního přezkumu. V nepropuštění ze zajištění v návaznosti na zrušení druhého rozhodnutí o zajištění soudem nelze shledat nezákonný zásah.

[16] Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli v tom, že možnost vydání nového rozhodnutí o zajištění dle § 46a odst. 10 zákona o azylu potenciálně otevírá prostor k účelovému správnímu rozhodování směřujícímu k maření efektivity soudní ochrany osobní svobody žadatele o mezinárodní ochranu, nicméně stěžovatel sám ani netvrdí, že by tomu tak v jeho případě skutečně bylo. Jedná se proto o námitku ryze spekulativní, bez souvztažnosti ke stěžovatelově věci.

[17] Pokud stěžovatel navrhoval předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, je k tomuto třeba poznamenat, že takový návrh není v dispozici stěžovatele, nýbrž příslušného senátu soudu, který je povinen věc rozšířenému senátu postoupit v případě naplnění podmínek dle § 17 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel sám v kasační stížnosti nenabídl žádné bližší odůvodnění takového postupu, zatímco rozhodující senát neshledal v předmětné otázce existenci rozporné judikatury ani se neodchyloval od právního názoru Nejvyšším správním soudem již dříve vysloveného.

[18] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel nenamítá nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení důvodně. Jelikož napadený rozsudek a jemu předcházející řízení obstojí i nad rámec stěžovatelem uplatněné námitky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, zatímco úspěšný žalovaný zjevně nevynaložil v řízení takové náklady, jež by přesahovaly běžný rámec jeho úřední činnosti, a jejichž náhradu by mu tedy bylo lze přiznat.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. září 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu